ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Циклова комісія із загальноосвітніх предметів та
дисциплін загальної підготовки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
_____ Володимир ЯСЛИК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ»

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво/G Інженерія, виробництво та будівництво
Спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія/G19 Будівництво та цивільна інженерія
Освітньо-професійна програма «Будівництво та цивільна інженерія»

Освітньо-професійний ступінь – *фаховий молодший бакалавр.*
Статус дисципліни – *обов'язкова*
Мова викладання, навчання та оцінювання – *українська.*

Івано-Франківськ, 2026

Розробник:

Фурик Дмитро Дмитрович – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач циклової комісії Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила».

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії
із загальноосвітніх предметів та дисциплін загальної підготовки
Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»
Протокол №1 від «26» серпня 2026 р.
Голова циклової комісії **Людмила ОСТАПОВА**

Схвалено методичною радою
Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
Протокол №1 від «27» серпня 2026 р.
Голова методичної ради **Олег КЛІЩ**

ВСТУП

Мета вивчення дисципліни – набуття здобувачами освіти загальної компетентності здатність застосовувати знання і вміння з основ національного спротиву в умовах воєнного стану або у інших визначених законодавством випадках шляхом формування національно-патріотичної свідомості, громадянської стійкості та набуття ними комплексу теоретичних знань і практичних навичок домедичної допомоги, тактичних дій, мінної безпеки, зв'язку та орієнтування, а також через розвиток психологічної стійкості та розуміння логіки національного спротиву, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Предмет навчальної дисципліни – є сукупність теоретичних знань, правових засад і практичних навичок з безпеки, домедичної допомоги, тактичних дій, мінної й цифрової безпеки, орієнтування, стрілецької підготовки та психологічної стійкості, необхідних для готовності громадян захищати Вітчизну в умовах воєнного стану чи кризових станів.

Завдання: набуття знань про засадничі та правові аспекти національного спротиву, в тому числі на тимчасово окупованій території, долучення до волонтерства та допомоги Силам безпеки та оборони України; здобуття здатності діяти в умовах воєнних загроз, надзвичайних ситуацій та кризових станів, приймати рішення та забезпечувати власну І колективну безпеку; оволодіння навичками домедичної допомоги в умовах бойових дій за алгоритмом MARCH; вивчення правил мінної безпеки та дій в умовах застосування зброї масового ураження; орієнтування на місцевості за допомогою карти і компаса та з використанням сучасних геоінформаційних систем; ознайомлення з основами виживання; ознайомлення з основами цифрової безпеки; формування психологічної стійкості та навичок протидії інформаційним та психологічним впливам ворога; засвоєння правил безпечного поводження зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами, та формування навичок ведення вогню зі стрілецької зброї.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **вміти:**

1. Діяти в кризових умовах: оперативно приймати рішення в умовах воєнних загроз, надзвичайних ситуацій та кризових станів для забезпечення власної та колективної безпеки.
2. Надавати домедичну допомогу: практично застосовувати алгоритм MARCH для порятунку життя в умовах бойових дій або надзвичайних ситуацій.
3. Застосовувати зброю: безпечно поводитися зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами, проводити перевірку бою зброї, приводити її до нормального бою та вести вогонь зі стрілецької зброї.
4. Орієнтуватися на місцевості: здійснювати топографічну навігацію за допомогою карти і компаса, а також з використанням сучасних геоінформаційних систем.
5. Забезпечувати зв'язок: користуватися штатними засобами зв'язку, дотримуватися правил радіообміну та прихованого передавання інформації.
6. Виживати в екстремальних умовах: застосовувати базові навички виживання, облаштовувати укриття, орієнтуватися у просторі без спеціальних засобів.
7. Підтримувати психологічну стійкість: зберігати самоконтроль, застосовувати методи психологічної саморегуляції та протидіяти ворожим маніпуляціям і паніці.
8. Виконувати громадянський обов'язок: застосовувати здобуті знання та навички для усвідомленого захисту Вітчизни, її незалежності та територіальної цілісності (в тому числі через волонтерство та допомогу Силам безпеки та оборони).

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

1. Правові та концептуальні засади: законодавство України про національний спротив, його мету, завдання та складові (Сили Територіальної оборони, Рух опору, добровольчі формування територіальних громад, підготовка населення).
2. Історичний та мотиваційний виміри: історичні приклади та досвід самоорганізації українського спротиву в умовах окупації та збройної агресії, бойовий шлях українського війська.
3. Міжнародне право: базові норми міжнародного гуманітарного права в умовах збройних конфліктів.
4. Безпеку життєдіяльності: правила мінної безпеки, ознаки вибухонебезпечних предметів та алгоритми дій в умовах застосування зброї масового ураження.
5. Основи поводження зі зброєю: будову, тактико-технічні характеристики та правила безпечного поводження зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами.
6. Інформаційну та цифрову безпеку: основи кібергігієни, цифрової безпеки та методи, які використовує ворог для інформаційно-психологічного впливу (ІПСО).
7. Військові технології: основи застосування сучасних військових технологій, роботизованих систем та безпілотних літальних апаратів (БпЛА).

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи національного спротиву		**Денна форма**
Курс		**2/ 3/ 4**
Семестр		**3/ 5/ 7**
Кількість кредитів ECTS (год.)		**3 (90 год.)**
Аудиторні навчальні заняття, год.	лекції	**36**
	практичні	**24**
Самостійна робота, год		**30**
Форма підсумкового контролю		**залік**

СТРУКТУРНО–ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити	**Постреквізити**
-	-

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни
«Основи національного спротиву» згідно з освітньо-професійною програмою
«Будівництво та цивільна інженерія»

Результати навчання	Код та назва компетентності
РН 5. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами, у тому числі з питань будівництва та цивільної інженерії.	ЗК 5. Здатність спілкуватись державною мовою, як усно, так і письмово.
РН 23. Застосувати знання і вміння у сфері національного спротиву для захисту незалежної України, її державного суверенітету та територіальної цілісності.	ЗК 9. Здатність застосовувати знання і вміння з основ національного спротиву в умовах воєнного стану або у інших визначених законодавством випадках.

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі ЗВО «Університету Короля Данила», студенти зобов'язані виконувати вимоги освітньо-професійної програми, графік освітнього процесу й вимоги навчального плану.

ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту Університету, Положення про Фаховий коледж і Положення про систему внутрішнього розпорядку.

1. Студент повинен з'являтися на заняття без запізнень. Про початок і закінчення занять інформує розклад, доступний в електронному чи паперовому вигляді.
2. Студенти заходять в аудиторію тільки після того, як її залишать викладач і група, що мали там попереднє заняття.
3. Студенти повинні бути в аудиторії перед початком заняття, приходити раніше викладача.
4. Перед початком заняття студент має вимкнути звук мобільного телефона й інших пристроїв. Таке міжнародне правило етикету стосується не тільки навчального процесу, а й будь-яких офіційних заходів. Користуватися ґаджетами під час заняття в цілях, що не пов'язані з навчальним процесом чи порушують його, не дозволяється.
5. В аудиторії слід поводитися виховано, стримано, уважно слухати викладача й бути активним учасником навчального процесу.
6. Потрібно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку коледжу, бути толерантними, доброзичливими й виваженими у спілкуванні зі студентами й викладачами.
7. У разі дистанційної форми навчання присутність студента на практичному занятті передбачає обов'язково ввімкнуту камеру, а також активність та уважність.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого й здійснюється навчальний процес.

Студент зобов'язаний:

1. Поважати права всіх членів академічної спільноти ЗВО «Університет Короля Данила», Фахового коледжу зокрема.
2. Дотримуватися гендерної, расової, етнокультурної, міжконфесійної та політичної толерантності.
3. Не фальшувати, не підробляти документи, що стосуються навчального процесу.
4. Не списувати, не використовувати шпаргалки й інші підказки під час проміжного чи підсумкового контролю.
5. Поводитися гідно, навчатися сумлінно, бути чесним у міжособистісному спілкуванні.
6. Не пропонувати й не надавати членам академічної спільноти ЗВО «Університет Короля Данила», Фахового коледжу зокрема, неправомірної вигоди, не займатися протекціонізмом.

ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ

Відповідно до Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» усі пропущені заняття, а також отримані негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в установлений термін.

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ (СЕМЕСТРОВОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» розглядає та вирішує проректор з навчальної роботи на підставі заяви студента або подання директора Фахового коледжу.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання	**Методи навчання**	**Форми та методи оцінювання**
Освітній компонент «Основи національного спротиву»		
РН 5. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами, у тому числі з питань будівництва та цивільної інженерії.	Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда). Наочні методи (ілюстрування, мультимедійні методи). Практичні методи (вправи, практичні роботи). Метод самостійної роботи.	Поточний контроль. Усний контроль. Письмовий контроль. Тестовий контроль. Залік.
РН 23. Застосувати знання і вміння у сфері національного спротиву для захисту незалежної України, її державного суверенітету та територіальної цілісності.		

ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 2, 3 та 4 курсу за освітньо-професійною програмою «Будівництво та цивільна інженерія» здійснюється відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університету Короля Данила». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання.

Видами діагностики та контролю знань з навчальної дисципліни є *поточний контроль, підсумковий контроль*, *оцінювання самостійної роботи*, *самоконтроль*.

Поточний контроль (в т. ч. контроль самостійної роботи та форми самоконтролю) – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною 12 бальною та 4 бальною системами.

Фіксація поточного контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі 12 бальної шкали для студентів 2 курсу та 4 бальної шкали для студентів 3 та 4 курсу. У разі відсутності здобувача освіти на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 60-бальну шкалу.

Здобувачі освіти повинні мати оцінки з не менше 50 % аудиторних занять.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані навчальної дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять (поточний контроль). Поточний контроль самостійної роботи передбачає усну відповідь, захист практичних робіт, вирішення ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов’язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав здобувач освіти під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

Підсумковий контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Основи національного спротиву», після завершення вивчення дисципліни.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі освіти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі здобувачі освіти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі заліку, завданням якого є перевірка розуміння здобувачем освіти програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв’язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. Усі здобувачі освіти зобов’язані до заліку відпрацювати всі пропущені практичні заняття та лекційні заняття.

За результатами підсумкового контролю здобувач освіти може отримати 40 балів. Здобувачі освіти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Здобувачі освіти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційній сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Здобувачі освіти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Самоконтроль передбачений у формі питань для самоконтролю, які розміщено на сторінці навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» в Системі дистанційної освіти та виконанні практичних завдань, виконуючи які здобувачі фахової передвищої освіти мають можливість самостійно перевірити правильність виконання та проаналізувати неправильні результати.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
(за 12-бальною шкалою)

Шкала в балах	***Оцінка шкали ECTS***	***Національна шкала***
90-100 балів	A	10-12 («відмінно»)
83-89 балів	B	9 («дуже добре»)
75-82 бали	C	7-8 («добре»)
67-74 бали	D	6 («задовільно»)
60-66 балів	E	4-5 («достатньо»)
35-59 балів	FX	3 («незадовільно»)
0-34 бали	F	1-2 («неприйнятно»)

При цьому, бали повинні відповідати таким критеріям:

12 балів — студент має системні знання з теорії національного спротиву, міжнародного гуманітарного права, тактичної та домедичної підготовки; виявляє здатність приймати правильні ситуативні рішення в умовах змодельованої бойової чи кризової обстановки, демонструє лідерські якості під час роботи в групі; вміє самостійно вдосконалювати власні військово-прикладні навички, а рівень практичних умінь (поводження зі зброєю, надання домедичної допомоги за алгоритмом MARCH, орієнтування на місцевості) дає змогу виконувати всі нормативи на бездоганному рівні з дотриманням правил безпеки.

11 балів — студент володіє узагальненими знаннями з дисципліни, вільно оперує військовою термінологією та обґрунтовує власні дії в різних тактичних сценаріях; самостійно визначає програму вдосконалення власної підготовки, без допомоги викладача знаходить актуальні верифіковані джерела інформації (статути, бойові настанови, протоколи тактичної медицини) і впевнено застосовує отримані відомості під час виконання практичних та ситуативних завдань.

10 балів — студент володіє глибокими, міцними знаннями основ національного спротиву та оборони, здатний ефективно застосовувати їх у нестандартних та динамічних навчально-тренувальних ситуаціях; виявляє ініціативність, самостійно визначає алгоритми дій для збереження життя і виконання поставленого завдання,

знаходить необхідну фахову інформацію та успішно використовує її під час відпрацювання практичних нормативів.

9 балів — студент вільно володіє вивченим програмовим матеріалом, розуміє структуру та завдання сил безпеки й оборони, вміє узагальнювати тактичну інформацію та впевнено застосовує набуті знання на практиці під час виконання тренувальних вправ і нормативів.

8 балів — знання студента достатньо повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних навчально-тренувальних ситуаціях, вміє аналізувати алгоритми дій під час загроз (артобстріл, мінна небезпека, кровотеча) та робити правильні висновки; самостійно використовує теоретичні знання для виконання практичних завдань із вогневої, тактичної та домедичної підготовки.

7 балів — студент виявляє знання і розуміння переважної більшості матеріалу з основ національного спротиву, здатний застосовувати його на рівні стандартних вимог та базових нормативів, дотримується техніки безпеки, проте може допускатися незначних неточностей і частково потребує самоконтролю під час виконання практичних дій.

6 балів — студент виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни (базові поняття нацспротиву, правила мінної безпеки, основні етапи домедичної допомоги), його відповіді правильні; він може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, а за допомогою викладача здатний проаналізувати типову ситуацію, виконати базові практичні прийоми та зробити висновки.

5 балів — студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний дати визначення ключових понять (територіальна оборона, рух спротиву, засоби індивідуального захисту, турнікет тощо), але припускається помилок під час опису та виконання алгоритмів дій; за допомогою викладача може логічно відтворити значну частину теорії та виконати базові елементи практичних вправ.

4 бали — студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворювати його не в повному обсязі відповідно до навчальних посібників або пояснення викладача; практичні дії виконує невпевнено, потребуючи постійного нагадування правил безпеки та послідовності виконання вправ.

3 бали — студент відтворює менше половини навчального матеріалу, за допомогою викладача виконує елементарні завдання з цивільного захисту та безпеки, розрізняє окремі елементи техніки виконання нормативних вимог (наприклад, елементи стройової підготовки чи накладання пов'язки) і здатний виконати лише незначну їхню частину.

2 бали — студент фрагментарно відтворює незначну частину матеріалу, має поверхневі уявлення про систему національного спротиву та правила поведінки в надзвичайних ситуаціях, викладає думку на елементарному рівні; має мінімальні початкові навички, а практичні завдання виконує виключно під безпосереднім керівництвом і за допомогою викладача.

1 бал — студент може розрізняти об’єкт вивчення (окремі види спорядження, засоби аптечки, знаки мінної небезпеки) і назвати деякі його елементи; володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання окремих фактів, відтворює інформацію окремими словами чи реченнями з постійною допомогою викладача, здатний виконати лише окремі найпростіші фрагменти практичних завдань.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
(за 4-бальною шкалою)

Шкала в балах	*Оцінка шкали ECTS*	*Національна шкала*
90-100 балів	A	5 («відмінно»)
83-89 балів	B	4 («дуже добре»)
75-82 бали	C	4 («добре»)
67-74 бали	D	3 («задовільно»)
60-66 балів	E	3 («достатньо»)
35-59 балів	FX	2 («незадовільно»)
0-34 бали	F	2 («неприйнятно»)

При цьому, оцінки повинні відповідати таким критеріям:

5 «відмінно»:

Здобувач освіти демонструє системні глибокі знання, бездоганно виконує всі нормативи з дотриманням безпеки, виявляє лідерські якості та самостійно приймає правильні рішення в екстремальних ситуаціях. .

4 «дуже добре»:

Здобувач освіти вільно оперує термінологією та без сторонньої допомоги впевнено виконує практичні завдання, демонструючи високий рівень підготовки в різних тактичних сценаріях.

4 «добре»

Здобувач освіти добре опанував теоретичні знання та практичні навички дисципліни; впевнено володіє основними техніками, інструментами та методами, але припускається окремих технічних, композиційних чи методологічних неточностей під час виконання завдань. Здатний застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань.

3 «задовільно»

Здобувач освіти повноцінно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях і самостійно виконує практичні нормативи з вогневої, тактичної та домедичної підготовки, допускаючи лише поодинокі неточності.

3 «достатньо»:

Здобувач освіти розуміє переважну більшість матеріалу та виконує базові нормативи на рівні стандартних вимог, проте під час практичних дій іноді потребує самоконтролю.

2 «незадовільно»:

Здобувач освіти знає основні положення дисципліни і за допомогою викладача здатний проаналізувати типову ситуацію та виконати базові практичні прийоми.

2«неприйнятно»:

Здобувач освіти має лише фрагментарні уявлення про предмет, не володіє базовими навичками безпеки й здатний виконувати найпростіші фрагменти завдань виключно під безпосереднім керівництвом викладача.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи національного спротиву»

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Національний спротив.

1. Шлях становлення нації, історичний досвід української самоорганізації національного спротиву в умовах збройної агресії та окупаційного тиску, історія захисту України, формування національної ідентичності, бойовий шлях українського війська, перспективи розвитку держави.
2. Законодавство України про національний спротив, його мета, завдання та складові (Сили Територіальної оборони, Рух опору, добровільні формування територіальних громад, підготовка населення).
3. Українські практики самоорганізації населення для захисту державності, громади й території; історичні приклади територіальних осередків спротиву в умовах окупаційного тиску.

Тема 2. Міжнародне гуманітарне право.

1. Основні принципи міжнародного гуманітарного права, правила ведення війни, заборонені засоби і методи ведення війни. Правовий статус учасників збройних конфліктів. Комбатанти. Некомбатанти. Захист жертв збройних конфліктів. Військовополонені, інтерновані особи та їх правовий статус. Добровольчі формування територіальних громад, які беруть участь у відсічі агресії.
2. Права цивільного населення, військовополонених та інтернованих осіб.
3. Наслідки порушення норм міжнародного гуманітарного права та механізми документування злочинів.

Тема 3.Психологічна підготовка та стійкість.

1. Прийоми, методи та способи саморегуляції психіки, особливості впливу стресових факторів на психіку людини в умовах надзвичайних ситуацій та збройного конфлікту, дезадаптивні психічні стани (істерика, паніка, агресія, ступор) та їх прояви.
2. Диференціація стресових станів людини в умовах бойових дій, в окупації, на підконтрольній державі території, під час техногенних катастроф, стихійних лих, терористичних актів. Вплив інформаційного середовища на психоемоційний стан, методи саморегуляції, подолання страху та паніки.
3. Алгоритми подолання страху та панічних реакцій. Практичні техніки саморегуляції психіки (дихальні, м’язові, когнітивні, поведінкові), у тому числі швидкого застосування в екстремальних умовах. Ознаки дезінформації та маніпулятивних технологій.

Тема 4. Домедична допомога.

1. Основи та принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях.
2. Алгоритм надання допомоги за алгоритмом MARCH, PAWS, етапи надання допомоги (допомога під загрозою — Care under fire/Threat, (CUF) та допомога в польових умовах (Tactical Field Care (TFC)).
3. Склад індивідуальної аптечки та правила її використання.
4. Види кровотеч і способи їх зупинки (засіб для зупинки кровотечі механічний воротковогo типу).

5. Забезпечення прохідності дихальних шляхів. Надання допомоги при травмах грудної клітки, внутрішніх органів, кінцівок та інших ушкодженнях.
6. Профілактика захворювань і травматизму.
7. Ознаки шоку в польових умовах та особливості надання домедичної допомоги постраждалим у стані травматичного шоку.
8. Поняття гіпотермії. Основи медичної евакуації, способи переміщення постраждалих, дотримання правил безпеки під час надання домедичної допомоги.

Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості.

1. Робота з паперовими картами та електронними носіями топографічної інформації, визначення маршрутів та обрахунок відстаней на паперових картах, застосування компасу, орієнтування на місцевості за небесними світилами та місцевими предметами.
2. Орієнтування при поганих погодних умовах та в умовах обмеженої видимості й уночі, визначення точки стояння, сторін горизонту, орієнтирів І відстаней до об'єктів.
2. Порядок руху за азимутом, способи дотримання напрямку руху і подолання (обходу) перешкод.

Тема 6. Зв'язок та передавання інформації.

1.Принципи роботи доступних засобів зв'язку.
2. Правила радіообміну, робота з радіостанціями малої потужності, засобами супутникового зв'язку.
3**.** Використання стандартів зв'язку та телекомунікаційних протоколів.

Тема 7. Зброя масового ураження.

1. Види радіаційного, хімічного, біологічного зараження та захист від них.
2.Види зброї масового ураження та радіаційних, хімічних небезпечних об'єктів, порядок дій на зараженій місцевості.
3. Використання протигазів, загальновійськових захисних комплектів, захисних споруд та природних укриттів.
4. Дії при застосуванні зброї масового ураження.

Тема 8.**Інженерна підготовка та мінна безпека.**

1. Основи мінної безпеки.
2. Класифікація вибухонебезпечних предметів. Демаскуючі ознаки вибухонебезпечних предметів.
3. Порядок дій при виявленні мін і вибухонебезпечних предметів.
4. Інженерне облаштування позицій, маршрутів та маскування. Використання властивостей місцевості.
5. Види інженерних загороджень, основні засоби і способи їх подолання.

Тема 9.Тактична підготовка.

1. Основи індивідуальних дій та взаємодії в малих групах.
2. Базові принципи загальновійськового бою, способи пересування та укриття в умовах небезпеки, вибір і зміна позицій.
3. Базові принципи загальновійськового бою, способи пересування та укриття в умовах небезпеки, вибір і зміна позицій.
4. Базові відомості про сучасні засоби ведення бою, зокрема безпілотні літальні апарати (БпЛА), їх можливості та ознаки. Дотримання заходів безпеки, орієнтування в обстановці, на місцевості та прийняття рішень у динамічних умовах.

Тема 10. Вогнева підготовка.

1. Маніпуляції з АК-74 прицілювання, коригування вогню. Вибір прицілу, точки прицілювання, коригування та управління вогнем.
2. Маніпуляції з UAR-15 прицілювання, коригування вогню. Вибір прицілу, точки прицілювання, коригування та управління вогнем.

3. Затримки при стрільбі та способи їх усунення, правила безпеки.
4. Призначення, будова та принцип дії ручних гранат.
5. Прийоми та правила метання ручних гранат.
6. Заходи безпеки під час поводження зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами.

Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка.

1. Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Підготовка тривожної валізи.
2. Добування і очищення води, розведення вогню, приготування їжі в екстремальних умовах.
3. Захист від переохолодження, спорудження і обладнання укриттів, маскування розташування і слідів перебування.
4. Порядок організації переміщення (пересування) в зоні бойових дій; основні заходи забезпечення життєдіяльності.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН					
№	**Назва теми**	**Денна форма навчання**			
		всього	лекції	практичні заняття	самостійна робота
1	Національний спротив	8	4	-	4
2	Міжнародне гуманітарне право	4	2	-	2
3	Психологічна підготовка та стійкість	6	2	2	2
4	Домедична допомога***	20	4	8	8
5	Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості	6	2	2	2
6	Зв'язок та передавання інформації	6	2	2	2
7	Зброя масового ураження	6	2	2	2
8	Інженерна підготовка та мінна безпека	8	4	2	2
9	Тактична підготовка****	8	4	2	2
10	Вогнева підготовка****	10	6	2	2
11	Виживання та спеціальна підготовка	8	4	2	2
Всього годин на вивчення дисципліни		**90**	**36**	**24**	**30**

Примітки:

**Здобувачі освіти, які є особами з інвалідністю або які частково втратили працездатність без встановлення інвалідності, за їх заявою та згідно з підтвердними документами закладів охорони здоров'я звільняються від практичних занять навчальної дисципліни, що завдають шкоду їх фізичному стану або становлять загрозу стану здоров'я. Замість цих практичних занять навчальної дисципліни, здобувані освіти з особливими освітніми потребами вивчають за вибором теоретичні заняття з дисципліни понад обсяг, визначений Розподілом навчального часу.*

***Практичні заняття Аудиторної підготовки проводяться в закладах освіти з використанням тренажерів, симуляторів, планшетів, макетів, стендів, мультимедійних (інтерактивних) тирів, а також у форматі рольових вправ і сценарних відпрацювань у будь-яких придатних приміщеннях і на майданчиках закладу освіти, в складі навчальних груп, чисельність яких повинна забезпечувати засвоєння практичних навичок кожним здобувачем освіти*

****Результати навчання за темою Домедична допомога навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» можуть бути визнаними і зарахованими за відповідною темою в межах іншої дисципліни цієї ж освітньої програми. Результати навчання за модулем «Домедична допомога» навчальної дисципліни «Захист України», яким оволоділи здобувані фахової передвищої освіти в межах однієї освітньо-професійної програми, може бути визнано і зараховано як частина вивчення теми «Домедична підготовка» навчальної дисципліни «Основи національного спротиву».*

*****Студенти, віровчення яких забороняє використовувати зброю, замість тем Вогневої та Тактичної підготовки вивчають Військово- або безпековоорієнтовану фахову компетентність, або вивчають навчальний матеріал за іншими темами дисципліни, які визначаються закладом освіти в межах загального обсягу, визначеного Розподілом навчального часу.*

3. ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Теми лекцій	Кількість годин
		денна форма
1	Шлях становлення нації.	2
2	Історичний досвід української самоорганізації національного спротиву в умовах збройної агресії та окупаційного тиску.	2
3	Основні принципи міжнародного гуманітарного права, правила ведення війни, заборонені засоби і методи ведення війни.	2
4	Прийоми, методи та способи саморегуляції психіки, особливості впливу стресових факторів на психіку людини в умовах надзвичайних ситуацій та збройного конфлікту, дезадаптивні психічні стани (істерика, паніка, агресія, ступор) та їх прояви.	2
5	Основи та принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях.	2
6	Алгоритм надання допомоги за алгоритмом MARCH, PAWS, етапи надання допомоги (допомога під загрозою — Care under fire/Threat, (CUF) та допомога в польових умовах (Tactical Field Care (TFC)).	2

7	Робота з паперовими картами та електронними носіями топографічної інформації, визначення маршрутів та обрахунок відстаней на паперових картах, застосування компасу, орієнтування на місцевості за небесними світилами та місцевими предметами.	2
8	Принципи роботи доступних засобів зв'язку.	2
9	Види радіаційного, хімічного, біологічного зараження та захист від них.	2
10	Основи мінної безпеки.	2
11	Класифікація вибухонебезпечних предметів. Демаскуючі ознаки вибухонебезпечних предметів.	2
12	Основи індивідуальних дій та взаємодії в малих групах.	2
13	Базові принципи загальновійськового бою, способи пересування та укриття в умовах небезпеки, вибір і зміна позицій.	2
14	Основи балістики. Маніпуляції з АК-74 прицілювання, коригування вогню. Вибір прицілу, точки прицілювання, коригування та управління вогнем.	2
15	Маніпуляції з UAR-15 прицілювання, коригування вогню. Вибір прицілу, точки прицілювання, коригування та управління вогнем	2
16	Затримки при стрільбі та способи їх усунення, правила безпеки.	2
17	Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Підготовка тривожної валізи.	2
18	Добування і очищення води, розведення вогню, приготування їжі в екстремальних умовах.	2
Всього лекційних занять		**36**

4. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин
		денна форма
1	Диференціація стресових станів людини в умовах бойових дій, в окупації, на підконтрольній державі території, під час техногенних катастроф, стихійних лих, терористичних актів. Вплив інформаційного середовища на психоемоційний стан, методи саморегуляції, подолання страху та паніки.	2
2	Склад індивідуальної аптечки та правила її використання.	2
3	Види кровотеч і способи їх зупинки (засіб для зупинки кровотечі механічний воротkового типу).	2
4	Забезпечення прохідності дихальних шляхів. Надання допомоги при травмах грудної клітки, внутрішніх органів, кінцівок та інших ушкодженнях.	2
5	Орієнтування при поганих погодних умовах та в умовах обмеженої видимості й уночі, визначення точки стояння, сторін горизонту, орієнтирів І відстаней до об'єктів.	2

7	Правила радіообміну, робота з радіостанціями малої потужності, засобами супутникового зв'язку.	2
8	Види зброї масового ураження та радіаційних, хімічних небезпечних об'єктів, порядок дій на зараженій місцевості.	2
9	Порядок дій при виявленні мін і вибухонебезпечних предметів.	2
10	Базові принципи загальновійськового бою, способи пересування та укриття в умовах небезпеки, вибір і зміна позицій.	2
11	Призначення, будова та принцип дії ручних гранат. Прийоми та правила метання ручних гранат.	2
12	Захист від переохолодження, спорудження і обладнання укриттів, маскування розташування і слідів перебування.	2
Всього практичних занять		**24**

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
		денна форма	
Тема 1. Національний спротив	1. Історія захисту України, формування національної ідентичності. 2. Бойовий шлях українського війська, перспективи розвитку держави.	4	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11,19
Тема 2. Міжнародне гуманітарне право.	1.Правовий статус учасників збройних конфліктів. 2. Комбатанти. Некомбатанти. 3. Захист жертв збройних конфліктів. Військовополонені, інтерновані особи та їх правовий статус. 4. Добровольчі формування територіальних громад, які беруть участь у відсічі агресії.	2	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11,13
Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість.	1. Алгоритми подолання страху та панічних реакцій. Практичні техніки саморегуляції психіки (дихальні, м'язові, когнітивні, поведінкові), у тому числі швидкого застосування в екстремальних умовах. Ознаки дезінформації та маніпулятивних технологій.	2	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11

Тема 4. Домедична допомога*.	1.Профілактика захворювань і травматизму. 2. Ознаки шоку в польових умовах та особливості надання домедичної допомоги постраждалим у стані травматичного шоку. 3. Поняття гіпотермії. Основи медичної евакуації, способи переміщення постраждалих, дотримання правил безпеки під час надання домедичної допомоги.	8	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11,
Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості.	Порядок руху за азимутом, способи дотримання напрямку руху і подолання (обходу) перешкод.	2	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11,12
Тема 6. Зв'язок та передавання інформації.	Використання стандартів зв'язку та телекомунікаційних протоколів.	2	1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11
Тема 7. Зброя масового ураження.	1.Використання протигазів, загальновійськових захисних комплектів, захисних споруд та природних укриттів. 2. Дії при застосуванні зброї масового ураження.	2	8,10,1,2
Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека.	1. Інженерне облаштування позицій, маршрутів та маскування. Використання властивостей місцевості. 2. Види інженерних загороджень, основні засоби і способи їх подолання.	2	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11
Тема 9. Тактична підготовка.	Базові відомості про сучасні засоби ведення бою, зокрема безпілотні літальні апарати (БпЛА), їх можливості та ознаки. Дотримання заходів безпеки, орієнтування в обстановці, на місцевості та прийняття рішень у динамічних умовах.	2	11,13,18,19

Тема 10. Вогнева підготовка.	Заходи безпеки під час поводження зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами.	2	18,19,11,12
Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка.	Порядок організації переміщення (пересування) в зоні бойових дій; основні заходи забезпечення життєдіяльності.	2	11,12,13,14,15,16
Всього годин самостійної роботи		**30**	

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття, сутність і значення національного спротиву в системі національної безпеки України.
2. Історичні передумови виникнення та розвитку національного спротиву в Україні.
3. Основні принципи, завдання та напрями організації національного спротиву.
4. Нормативно-правове регулювання національного спротиву в Україні.
5. Законодавчі засади забезпечення національної безпеки та оборони України.
6. Конституційні обов’язки громадян України щодо захисту Вітчизни.
7. Поняття та основні складові системи національної безпеки України.
8. Роль громадянського суспільства у забезпеченні національної стійкості.
9. Національний спротив у контексті сучасних загроз і викликів державній безпеці.
10. Міжнародний досвід організації національного спротиву та цивільної підготовки населення.
11. Структура та складові національного спротиву в Україні.
12. Поняття, завдання та місце територіальної оборони в системі національного спротиву.
13. Організаційні засади діяльності Сил територіальної оборони Збройних Сил України.
14. Поняття, завдання та основні принципи руху опору.
15. Підготовка громадян України до національного спротиву: мета, зміст і форми організації.
16. Повноваження органів державної влади у сфері національного спротиву.
17. Роль органів місцевого самоврядування в організації заходів національного спротиву.
18. Взаємодія цивільного населення, органів влади та сил безпеки й оборони.
19. Організація цивільного захисту населення в умовах воєнних загроз.
20. Планування та координація заходів із забезпечення готовності громад до кризових ситуацій.
21. Історія українського визвольного руху та його значення для формування національної свідомості.
22. Історичні приклади самоорганізації українського суспільства в умовах

воєнних загроз.

23. Роль національної ідентичності у зміцненні обороноздатності держави.

24. Патріотичне виховання молоді як складова підготовки до національного спротиву.

25. Громадянська відповідальність і готовність населення до захисту держави.

26. Волонтерський рух в Україні та його роль у підтримці сил безпеки й оборони.

27. Взаємодія громадських організацій із державними установами у сфері безпеки.

28. Соціальна згуртованість як чинник національної стійкості.

29. Роль освіти у формуванні культури безпеки та оборонної свідомості.

30. Збереження культурної спадщини й національних цінностей в умовах збройного конфлікту.

31. Поняття, принципи та джерела міжнародного гуманітарного права.

32. Правовий статус цивільних осіб під час збройного конфлікту.

33. Основні правила захисту цивільного населення в умовах війни.

34. Правовий статус комбатантів та інших учасників збройного конфлікту.

35. Захист поранених, хворих і осіб, які зазнали корабельної аварії, відповідно до міжнародного гуманітарного права.

36. Захист медичного персоналу, медичних установ і транспортних засобів.

37. Правила поводження з військовополоненими та особами, позбавленими волі у зв’язку зі збройним конфліктом.

38. Заборонені методи та засоби ведення війни.

39. Відповідальність за порушення норм міжнародного гуманітарного права.

40. Правила поведінки цивільного населення на тимчасово окупованих територіях і під час евакуації.

41. Поняття особистої безпеки та основні принципи поведінки в умовах небезпеки.

42. Ідентифікація, оцінювання та класифікація загроз життю і здоров’ю людини.

43. Алгоритми дій населення під час повітряної тривоги.

44. Організація укриття населення та правила перебування в захисних спорудах.

45. Порядок дій під час евакуації населення із небезпечних районів.

46. Планування індивідуальної та сімейної готовності до надзвичайних ситуацій.

47. Формування тривожної валізи та комплектування запасу речей першої необхідності.

48. Організація автономного життєзабезпечення в умовах тривалого порушення роботи інфраструктури.

49. Правила поведінки під час обстрілів, руйнування будівель і виникнення пожеж.

50. Основи пожежної безпеки та дії населення в разі виникнення пожежі.

51. Поняття, принципи й алгоритми надання домедичної допомоги.

52. Оцінювання безпеки місця події перед наданням допомоги постраждалим.

53. Первинний огляд постраждалого та визначення пріоритетності допомоги.

54. Розпізнавання критичних кровотеч і принципи їх тимчасової зупинки.

55. Основні види кровотеч, їхні ознаки та невідкладні заходи допомоги.

56. Поняття шоку, його основні ознаки та профілактика погіршення стану постраждалого.

57. Допомога постраждалим із порушеннями дихання та втратою свідомості.

58. Основи серцево-легеневої реанімації та використання автоматичного

зовнішнього дефібрилятора.

59. Домедична допомога в разі опіків, переохолодження, перегрівання та інших невідкладних станів.

60. Організація безпечного переміщення, транспортування й передачі постраждалих медичним працівникам.

61. Психологічна готовність громадян до дій в умовах надзвичайних ситуацій.

62. Поняття стресу та його вплив на поведінку, мислення й фізіологічний стан людини.

63. Методи саморегуляції та зниження психоемоційного напруження.

64. Психологічна стійкість і способи її формування в умовах тривалої небезпеки.

65. Основи першої психологічної допомоги постраждалим і свідкам кризових подій.

66. Особливості комунікації з людьми, які пережили травматичні події.

67. Психологічні аспекти командної взаємодії та взаємної підтримки.

68. Профілактика емоційного виснаження в умовах тривалого стресу.

69. Вплив страху, паніки та невизначеності на прийняття рішень.

70. Психологічна адаптація до кризових ситуацій і відновлення після пережитих подій.

71. Поняття, сутність і складові інформаційної безпеки в системі національної безпеки.

72. Інформаційні загрози та їхній вплив на суспільну стабільність і національну стійкість.

73. Інформаційно-психологічні операції: поняття, ознаки та способи протидії.

74. Дезінформація, маніпуляція громадською думкою та методи перевірки інформації.

75. Медіаграмотність як інструмент протидії інформаційним загрозам.

76. Основи кібергігієни та захисту персональних даних.

77. Безпечне використання цифрових пристроїв, месенджерів і соціальних мереж.

78. Фішинг, соціальна інженерія та інші поширені способи кіберзлочинності.

79. Правила інформаційної безпеки під час воєнного стану: захист чутливих даних і відповідальне поширення повідомлень.

80. Цифрові технології та штучний інтелект у сфері безпеки: можливості, ризики й етичні обмеження.

81. Основи топографії та читання топографічних карт.

82. Орієнтування на місцевості за природними ознаками та об’єктами.

83. Основні принципи використання компаса та визначення напрямків руху.

84. Використання супутникової навігації та цифрових карт для безпечного орієнтування.

85. Основи організації зв’язку та правила передавання інформації в кризових ситуаціях.

86. Засоби оповіщення населення та системи екстреного інформування.

87. Електронні сервіси й мобільні застосунки для інформування про небезпеку та допомогу населенню.

88. Основи радіаційної безпеки та правила поведінки в разі радіаційної загрози.

89. Хімічні й біологічні загрози: основні ознаки, профілактика ураження та алгоритми дій населення.

90. Мінна безпека: розпізнавання потенційно небезпечних територій і правила поводження з вибухонебезпечними предметами.

91. Основи безпечного поводження зі зброєю та вимоги до дотримання правил безпеки.

92. Загальні принципи індивідуальної безпеки та відповідальної поведінки під час навчальних практичних занять.

93. Основи командної взаємодії, розподілу ролей і координації дій у кризових ситуаціях.

94. Організація взаємодопомоги та підтримки населення під час надзвичайних ситуацій.

95. Основи виживання в природному середовищі та забезпечення життєвих потреб у надзвичайних умовах.

96. Забезпечення населення водою, продуктами харчування та засобами першої необхідності під час криз.

97. Роль безпілотних систем і сучасних технологій у спостереженні за небезпечними ситуаціями та цивільному захисті.

98. Підготовка територіальних громад до криз: оцінювання ризиків, планування ресурсів і забезпечення безперервності життєво важливих послуг.

99. Відновлення громад після надзвичайних ситуацій: координація допомоги, відновлення інфраструктури та підтримка населення.

100. Сучасні тенденції розвитку національного спротиву в умовах цифрової трансформації, технологічних змін і нових безпекових загроз.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Борбат І. А., Франчук А. А. Основи національного спротиву : навч. посіб. Київ: Кондор, 2026. 220 с.
2. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Основи національного спротиву : навч.-наук. посіб. Київ : Кондор, 2026. 184 с.
3. Міжнародне гуманітарне право : навч.-метод. посіб. / К. Я. Сьох, В. С. Лук'янець-Шахова, Г. В. Тригубенко, О. В. Кульчицька, В. Ф. Влад. Київ : Видавничий дім «ЦУЛ», 2026. 400 с.
4. Грушко М. В., Музика В. В., Федорова Т. С., Владишевська В. В. Міжнародне гуманітарне право : навч.-метод. посіб. / за ред. О. В. Бігняка. Одеса : Гельветика, 2022. 136 с.
5. Мельцер Н. Міжнародне гуманітарне право : загальний курс / за коорд. Е. Кюстер. Київ : Міжнародний комітет Червоного Хреста, 2020. 398 с.
6. Міжнародне гуманітарне право : посібник / О. О. Войтенко, М. М. Гнатовський, Т. Р. Короткий та ін. ; за ред. Т. Р. Короткого. Київ ; Одеса : Українська Гельсінська спілка з прав людини, Фенікс, 2017. 145 с.
7. Базов В. П., Качан І. І., Майоров І. О., Поніматченко Ю. А. Міжнародне гуманітарне право : навч. посіб. / за заг. ред. В. П. Базова. Київ : Варта, 2000. 176 с.
8. Александров В. М., Дзюба К. О. Міжнародне гуманітарне право : навч.-метод. посіб. Харків : Право, 2026. 42 с.
9. Кривошеєв А. М., Приходько А. І., Петренко В. М., Сергієнко Р. В. Військова топографія : навч. посіб. Київ : КНТ, 2022. 250 с.
10. Єлігулашвілі М., Козорог О., Короткий Т., Хендель Н. Міжнародне гуманітарне право : навч.-метод. посіб. для закл. освіти / за ред. Т. Р. Короткого. Одеса : Фенікс, 2019. 218 с.
11. Звичаєві норми міжнародного гуманітарного права / авт. передм. Т. Р. Короткий, Є. В. Лук'янченко ; вступ. ст. М. М. Гнатовський. Одеса : Фенікс, 2017. 40 с.
12. Єлін С. М., Шило О. М., Мазін В. М., Кузьмін А. В. Теорія та методика базової підготовки зі стрілецького хортингу «Пневматичний двигун» : метод. посіб. Запоріжжя, 2025. 88 с.

13. Захист України. Інтегрований курс : модельна навч. програма для закл., що забезпечують здобуття повної заг. серед. освіти / І. Борохович, А. Коваленко, І. Когут та ін. Київ : М-во освіти і науки України, 2024. 26 с.

14. Шило О. Стрілецький хортинг як сучасний вид бойового мистецтва: проблема класифікації та перспективи розвитку. Physical Culture and Sport: Scientific Perspective. 2024. № 2. С. 80–89. DOI: https://doi.org/10.31891/pcs.2024.2.12

15. Шило О., Виноградський Б. Особливості виконання елементів цілісного пострілу у стрілецькому хортингу. Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи. 2024. №4. С. 32-41.

16. Шило О., Виноградський Б. Змагальна діяльність у стрілецькому хортингу. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2025. № 1 (69). С. 68–75. DOI: https://doi.org/10.29038/2220-7481-2025-01-68-75.

17. Мазін В. М., Шило О. М., Єлін С. М., Шуба Л. В. Статистичне обґрунтування норм тестів з вправності поводження зі зброєю у початковій загальновійськовій підготовці. Педагогічна Академія: наукові записки. 2025. Вип. 21. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.16907010.

18. Мазін В., Єлін С., Шило О., Чередниченко І. Вплив занять стрілецьким хортингом на вправність поводження зі зброєю. Освіта. Інноватика. Практика. 2025. Т. 13, № 7. С. 55–61. DOI: https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i7-008.

19. Мазін В., Єлін С., Шило О., Корж Н. Вплив оновленої програми зі стрілецького хортингу на успішність виконання контрольних вправ. Olympicus. 2025. № 4. С. 76–84. DOI: https://doi.org/10.24195/olympicus/2025-4.9.

Додаткова література

20. Домедична допомога на місці події : практ. посіб. / П. Б. Волянський, А. М. Гринзовський, С. О. Гур'єв та ін. ; за заг. ред. П. Б. Волянського, С. О. Гур'єва. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 224 с.

21. Кириченко І. Г., Котляр Н. В., Черняховський В. Й. Основи домедичної допомоги : навч. посіб. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 207 с.

22. Крилюк В. О., Кузьмін В. Ю., Кузьмінський І. В. Серцево-легенева реанімація (алгоритми та маніпуляції) : метод. посіб. Київ, 2017. 73 с.

23. Домедична допомога. Травма: алгоритми та маніпуляції : метод. посіб. / М. І. Бадюк, Д. В. Ковида, О. О. Микита та ін. Київ, 2018. 212 с.

24. Екстрена медична допомога на догоспітальному етапі : навч. посіб. / В. О. Крилюк, С. О. Гур'єв, А. А. Гудима та ін. Київ, 2016. 400 с.

Електронні інформаційні ресурси

25. Основи національного спротиву : типова програма навчальної дисципліни / Міністерство освіти і науки України. Київ, 2026. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-navchalnoi-dystsypliny-osnovy-natsionalnoho-sprotyvu (дата звернення: 16.08.2026).

26. Навчально-методичні матеріали з цивільного захисту та домедичної допомоги. Національний університет цивільного захисту України : офіційний сайт. URL: https://nmc.dsns.gov.ua/lg/posibniki (дата звернення: 16.08.2026).

27. Матеріали з міжнародного гуманітарного права для закладів освіти. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL: https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/mizhnarodne-humanitarne-pravo (дата звернення: 16.08.2026).

28. Міжнародне гуманітарне право : навчальні та інформаційні матеріали. Міжнародни. URL: https://redcross.org.ua/ihl/ (дата звернення: 16.08.2026).

29. Навчальні матеріали з мінної безпеки та правил поводження з вибухонебезпечними предметами. Державна служба України з надзвичайних ситуацій :

офіційний сайт. URL: https://bezpeka.dsns.gov.ua/materials/vybukhonebezpechni-predmety-ta-pravyla-povodzhennya-z-nymy (дата звернення:16.08.2026).

30. Навчально-інформаційні матеріали з домедичної допомоги. Міністерство охорони здоров'я України : офіційний сайт. URL: https://moz.gov.ua/uk/moz-nagadue-bazovi-pravila-domedichnoi-dopomogi (дата звернення: 16.08.2026).

31. Основи національного спротиву : навчальні матеріали для здобувачів вищої освіти. Електронний репозитарій Одеського національного морського університету. URL: https://rp.onmu.org.ua/handle/123456789/5836 (дата звернення: 16.08.2026).

32. Основи національного спротиву : силабус навчальної дисципліни. Освітній портал КПІ ім. Ігоря Сікорського. URL: https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/files/Syllabus_ONS_3_ECTS_denna_dualna_26-27.pdf (дата звернення: 16.08.2026).

33. Основи національного спротиву : навчальні матеріали та тематичні ресурси курсу. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=8374&lang=uk (дата звернення: 16.08.2026).

34. Військові публікації Сил територіальної оборони Збройних Сил України : вебсайт. URL: https://sprotyvg7.com.ua/ (дата звернення: 6.08.2026).

35. Сили територіальної оборони Збройних Сил України : офіційний YouTube-канал. URL: https://www.youtube.com/@TROUkraineG7 (дата звернення: 6.08.2026).

36. Застосування технологій в умовах війни : онлайн-курс. Prometheus : платформа масових відкритих онлайн-курсів. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/technology-in-wartime/ (дата звернення: 6.08.2026).

37. Інженер БПЛА. Базовий курс : онлайн-курс. Prometheus : платформа масових відкритих онлайн-курсів. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/drone-engineering-intro/ (дата звернення: 6.08.2026).

38. OSINT — розвідка з відкритих джерел та інформаційна безпека : онлайн-курс. Prometheus : платформа масових відкритих онлайн-курсів. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/osint-open-source-intelligence/ (дата звернення: 6.08.2026).

39. Вивчаючи міжнародне гуманітарне право : онлайн-курс. Prometheus : платформа масових відкритих онлайн-курсів. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/international-humanitarian-law/ (дата звернення: 6.08.2026).